

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 14.8.2007
KOM(2007) 470 lõplik

2007/0169 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**Euroopa Ühenduse nimel ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piiriülese keskkonnamõju
hindamise Espoo konventsiooni esimese ja teise muudatuse heakskiitmise kohta**

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. 26. veebruaril 1991 kirjutasid ühendus ja selle liikmesriigid alla ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsioonile (Espoo konventsioon, edaspidi „konventsioon”). 27. juunil 1997 kiitis Euroopa Ühendus konventsiooni heaks¹.

2. Konventsiooni poolte teisel kohtumisel 2001. aastal võeti vastu otsus II/14 Espoo konventsiooni muutmise kohta. Muudatusega laiendatakse avalikkuse määratlust konventsiooni artikli 1 punktis x selgitamaks, et avalikkus, kes konventsiooni kohaselt võib osaleda menetlustes, hõlmab kodanikuühiskonda ja eelkõige valitsusväliseid organisatsioone; samuti avatakse konventsioon poolte kohtumisel antud heakskiidu korral liitumiseks Euroopa Majanduskomisjoni mittekuuluvatele liikmesriikidele. Nii termini „avalikkus” tähenduse laiendamine kui ka konventsiooni avamine riikidele väljaspool ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piirkonda on olulised vahendid, millega tagatakse üldine teadlikkus keskkonnaküsimustest ja soodustatakse asjaomaste õigusaktide laialdasemat rakendamist. Seega aidatakse konventsiooni esimese muudatusega tugevdada ja tõhustada keskkonnakaitsepoliitikat.

3. Ühenduse õiguses on termini „avalikkus” määratlus esitatud asjakohastes sätetes direktiivis 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (keskkonnamõju hindamise direktiiv)², mida on muudetud direktiividega 97(11)EÜ³ ja 2003/35/EÜ⁴, ning see määratlus on kooskõlas konventsiooni muudetud tekstiga [direktiivi 85/337/EMÜ eestikeelses tõlkes: „üldsus”].

4. Konventsiooni poolte kolmandal kohtumisel 2004. aastal võeti vastu otsus III/7 Espoo konventsiooni teise muutmise kohta. Selle muudatusega võimaldatakse asjaomastel pooltel osaleda kohaldamisala kindlaksmääramisel, vaadatakse läbi konventsiooni I lisas esitatud tegevuste loend ja käsitletakse selliseid konventsiooniga seotud institutsioonilisi küsimusi nagu täitmise kontrollimine, konventsiooni poolte kohtumise volitused ja muudatuste jõustumine. Asjaomased ühenduse sätted (keskkonnamõju hindamise direktiiv) on kooskõlas Espoo konventsiooni muudatusega, seega ei ole ühenduse õigusaktide läbivaatamine vajalik.

5. Seoses 2007. aasta oktoobris toimuva ministrite konverentsiga „*Environment for Europe*” on oluline näidata, et Euroopa Ühendus ja liikmesriigid järgivad rahvusvahelist keskkonnakaitsepoliitikat ja tegutsevad koos ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni foorumil vastuvõetud keskkonnakaitse konventsioonide eesmärkide saavutamiseks. Tuleks tagada, et ühendus koordineeriks Espoo konventsiooni muutmist sama tõhusalt kui läbirääkimisigi, et ühenduse ja liikmesriikide ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokumendid oleks võimalik hoiule anda ühe ajal.

6. Ühendus peaks nüüd kõnealused Espoo konventsiooni muudatused heaks kiitma.

---

¹ Nõukogu 27. juuni 1997. aasta otsus sõlmida ühenduse nimel piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsioon (Espoo konventsioon) (ettepanek EÜT C 104, 24.4.1992, lk 5; otsus on avaldamata).

² EÜT [L175], [5.7.1985], lk [40].

³ EÜT [L73], [14.3.1997], lk [5].

⁴ ELT [L156], [25.6.2003], lk [17].

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse nimel ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piiriülese keskkonnamõju hindamise Espoo konventsiooni esimese ja teise muudatuse heakskiitmise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega ja artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,⁵

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust⁶

ning arvestades järgmist:

- (1) ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piiriülese keskkonnamõju hindamise Espoo konventsiooni (edaspidi „Espoo konventsioon”) eesmärk on määrata kindlaks konventsiooni poolte kohustused teatavate tegevuste keskkonnamõju hindamisel nende varases kavandamisjärgus ja sellega tehakse riikidele ülesandeks teatada kõigist suurematest projektidest, mis võivad avaldada olulist negatiivset piiriülest keskkonnamõju, ning konsulteerida nende üle.
- (2) 27. juunil 1997 kiitis Euroopa Ühendus Espoo konventsiooni heaks.
- (3) Konventsiooni poolte 2001. aasta kohtumisel võeti vastu Espoo konventsiooni muudatus, millega muudeti mõiste „avalikkus” määratlust, et hõlmata valitsusvälised organisatsioonid ja muud ühendused ning avada konventsioon liitumiseks riikidele, kes ei kuulu ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piirkonda. Asjaomased ühenduse õigusnormid, eelkõige nõukogu direktiiv 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta⁷, sisaldavad sätteid, mis on kooskõlas Espoo konventsiooni kõnealuse muudatusega.
- (4) Espoo konventsiooni poolte 2004. aasta kohtumisel vastuvõetud teise muudatusega võimaldatakse asjaomastel pooltel võtta osa kohaldamisala kindlaksmääramisest, vaadatakse läbi tegevuste loetelu konventsiooni I lisas ja käsitletakse konventsiooniga seotud institutsioonilisi küsimusi. Kõnealuse parandusega ei muudeta konventsiooni poolte kohustuste laadi ja tegevuste loetelu on juba hõlmatud asjaomaste ühenduse õigusnormidega, nimelt direktiiviga 85/337/EMÜ.

---

⁵ ELT C [...], [...], lk [...].

⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

⁷ EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40, direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/35/EÜ (ELT L 156, 25.6.2003, lk 17).

(5) Espoo konventsiooni parandused on avatud pooltele ratifitseerimiseks, vastuvõtmiseks või kinnitamiseks. Euroopa Ühendus ja liikmesriigid peaksid astuma vajalikke samme, et ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokumendid saaks hoiule anda võimaluse korral ühel ajal.

(6) Ühendus peaks Espoo konventsiooni eelnimetatud kaks muudatust heaks kiitma,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piiriülese keskkonnamõju hindamise Espoo konventsiooni esimene ja teine muudatus kiidetakse ühenduse nimel heaks.

Muudatuste tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus nimetada isik(ud), kes on volitatud andma muudatuste kinnitamisdokumendi hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile, kes Espoo konventsiooni artikli 17 kohaselt tegutseb konventsiooni depositaarina.

Brüssel, [...]

*Nõukogu nimel
eesistuja
[...]*

PIIRIÜLESE KESKKONNAMÕJU HINDAMISE ESPOO KONVENTSIOONI MUUDATUSED

ESIMENE MUUDATUS

Artikli 1 punkti x lõpus lisatakse, pärast sõna „isikut”, järgmine tekst:

„ja vastavalt riigi õigusaktidele või tavadele nende ühendusi, organisatsioone või rühmi.”

Artiklis 17 lisatakse pärast lõiget 2 uus lõige järgmises sõnastuses:

„3. Iga muu riik, kellele ei ole viidatud käesoleva artikli lõikes 2 ja kes on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liige, võib liituda konventsiooniga, kui konventsiooni pooled oma kohtumisel liitumise heaks kiidavad. Konventsiooni poolte kohtumisel ei vaadelda ega kinnitata ühegi sellise riigi liitumistaotlust enne, kui käesolev lõige on jõustunud kõikide riikide ja organisatsioonide jaoks, kes olid konventsiooni liikmed 27. veebruaril 2001.”

Lõiked nummerdatakse vastavalt uuesti.

Artikli 17 lõpus lisatakse uus lõige järgmises sõnastuses:

„7. Eeldatakse, et iga riik või organisatsioon, kes ratifitseerib, võtab vastu või kiidab heaks käesoleva konventsiooni, on samal ajal ratifitseerinud, vastu võtnud või heaks kiitnud konventsiooni muudatuse, mis on esitatud konventsiooni poolte teisel kohtumisel vastuvõetud otsuses II/14.”

TEINE MUUDATUS

Artiklis 2 lisatakse pärast lõiget 10 uus lõige järgmises sõnastuses:

„11. Kui päritolupool kavatseb viia läbi menetluse keskkonnamõju hindamise dokumentatsiooni sisu kindlaksmääramiseks, tuleb mõjutatud poolel võimaldada vajalikul määral selles menetluses osaleda.”

Artiklis 8 lisatakse pärast sõna „konventsioonist” järgmine tekst:

„ja igast protokollist, millega nad on liitunud.”

Artiklis 11 asendatakse lõike 2 punkt c uue punktiga järgmises sõnastuses:

„c) taotlevad vajadusel teenuseid pädevatelt asutustelt, kes valdavad käesoleva konventsiooni eesmärkide saavutamiseks seotud eksperditeavet, ja koostööd selliste asutustega;”

Artikli 11 lõpus lisatakse kaks uut punkti järgmises sõnastuses:

„g) valmistavad vajadusel ette käesoleva konventsiooni protokollid;

h) asutavad selliseid allasutusi, nagu nad peavad vajalikuks käesoleva konventsiooni rakendamiseks.”

Artikli 14 lõikes 4 asendatakse teine lause uue lausega järgmises sõnastuses:

„Need jõustuvad poolte jaoks, kes on need ratifitseerinud, kinnitanud või vastu võtnud, üheksakümnenadal päeval pärast seda kuupäeva, mil depositaar saab teate, et vähemalt kolm neljandikku konventsiooni pooltest nende vastuvõtmise ajal on need ratifitseerinud, kinnitanud või vastu võtnud.”

Pärast **artiklit 14** lisatakse uus artikkel järgmises sõnastuses:

„Artikkel 14 bis

Nõuetele vastavuse läbivaatamine

1. Pooled vaatavad käesoleva konventsiooni sätete nõuetele vastavuse läbi asjaomase menetluse alusel; lahkarvamusi mittetekitava ja abistamisele suunatud asjaomase menetluse võtavad konventsiooni pooled vastu oma kohtumisel. Läbivaatamine põhineb poolte korraliste aruannete esitamisel, kuid ei piirdu sellega. Poolte kohtumisel otsustatakse, millise sagedusega on pooltel vaja esitada korralisi aruandeid ja millist teavet tuleb nendes korralistes aruannetes esitada.

2. Nõuetele vastavuse menetlust võidakse kohaldada seoses iga käesoleva konventsiooni alusel vastuvõetud protokolliga.”

Konventsiooni **I lisa** asendatakse käesoleva otsuse lisaga.

VI lisas lisatakse pärast lõiget 2 uus lõige järgmises sõnastuses:

„3. Lõikeid 1 ja 2 võidakse vajalike muudatustega kohaldada igale käesoleva konventsiooni protokollile.”

Lisa

TEGEVUSTE LOETELU

1. Toornafta rafineerimistehased (välja arvatud ettevõtted, milles toornaftast valmistatakse üksnes määrdeaineid) ja tehased, kus päevas gaasistatakse või vedeldatakse vähemalt 500 tonni sütt või bituumenkiltat.

2. a) Soojuselektrijaamad ja muud põletuskäitised, mille soojatootlikkus on vähemalt 300 megavatti, ja

b) tuumaelektrijaamad ja muud tuumareaktorid, sealhulgas nende jaamade või reaktorite lammutamine või kasutusest kõrvaldamine¹ (välja arvatud lõhustuvate ja lähteainete tootmiseks ja muundamiseks ettenähtud uurimisrajatised, mille suurim pidev soojusvõimsus ei ületa 1 kilovatti).

3. a) Rajatised kasutatud tuumkütuse töötlemiseks;

b) rajatised:

- tuumkütuse tootmiseks või rikastamiseks,
- kasutatud tuumkütuse või väga radioaktiivsete jäätmete töötlemiseks,

- kasutatud tuumkütuse lõpphoiustamiseks,
  - üksnes radioaktiivsete jäätmete lõpphoiustamiseks, või
  - üksnes kasutatud tuumkütuse või radioaktiivsete jäätmete ladustamiseks (kavandatud rohkem kui 10 aastaks) mujal kui tekkekohas.
4. Suuremad ettevõtted malmi ja terase esialgseks sulatamiseks ja värviliste metallide tootmiseks.
5. Tehased asbesti tootmiseks ning asbesti ja asbestisisaldusega toodete töötlemiseks ja käitlemiseks, kui neis toodetakse: asbestsemendist valmistooteid üle 20 000 tonni aastas, hõõrdematerjale üle 50 tonni valmistooteid aastas ja muid tooteid, milles kasutatakse üle 200 tonni asbesti aastas.
6. Keemiakombinaadid.
7. a) Kiirteede, kiirmagistraalide $\geq$ ja magistraalraudteede ning vähemalt 2100 m pikkuse peamaandumisrajaga lennuväljade $\geq$ ehitamine;
- b) Vähemalt neljarajaliste uute teede ehitamine või kuni kaheksarajaliste olemasolevate teede ümberkavandamine ja/või laiendamine vähemalt neljarajaliseks, kui uus tee või ümberkavandatud ja/või laiendatud teelõik on vähemalt 10 km pikk.
8. Suure läbimõõduga torujuhtmed nafta, maagaasi või kemikaalide transportimiseks.
9. Kaubasadamad, samuti siseveeteed ja siseveeliikluseks ettenähtud sadamad, mis võimaldavad teenindada aluseid veeväljasurvega üle 1350 tonni.
10. a) Jäätmekõrvaldusrajatised mürgiste ja ohtlike jäätmete põletamiseks, keemiliseks töötlemiseks või ladestamiseks;
- b) Jäätmekõrvaldusrajatised ohutute jäätmete põletamiseks või keemiliseks töötlemiseks jõudlusega üle 100 tonni päevas.
11. Suured tammed ja veehoidlad.
12. Põhjavee ammutamine või kunstlikud põhjavee kogumise süsteemid, kui ammutatava või kogutava vee kogus on vähemalt 10 miljonit kuupmeetrit aastas.
13. Paberimassi, paberi ja papi tootmine võimsusega vähemalt 200 tonni õhkkuiva toodet päevas.
14. Suured karjäärid ja kaevandused, metallimaakide või kivisöe kohapealne rikastamine ja töötlemine.
15. Süsivesinike veealune tootmine. Nafta ja maagaasi tootmine kaubanduslikul eesmärgil, kui nafta tootmiskaht on üle 500 tonni päevas ja maagaasi tootmiskaht üle 500 000 kuupmeetri päevas.
16. Suuremad rajatised nafta, naftakeemia- ja keemiatoodete säilitamiseks.

17. Metsa hävitamine suurtel aladel.

18. a) Rajatised veevarude ülekandmiseks vesikondade vahel, kui ülekandmise eesmärk on võimaliku veepuuduse vältimine ja ülekantava vee kogus on üle 100 miljoni kuupmeetri aastas, ning

b) kõikidel muudel juhtudel rajatised veevarude ülekandmiseks vesikondade vahel, kui vesikonnas, kust vett võetakse, on mitme aasta keskmine vooluhulk üle 2 miljardi kuupmeetri aastas ja ülekantava vee kogus vooluhulgast on üle 5%.

Kummalgi juhul ei arvestata joogivee edastamist toru kaudu.

19. Heitveepuhastusseadmed võimsusega üle 150 000 inimekvivalendi.

20. Kanalad ja sigalad, kus on üle:

- 85 000 broilerikoha;
- 60 000 kanakoha;
- 3000 nuumseakoha (sea kaaluga üle 30 kg) või
- 900 emisekoha.

21. Elektriõhuliinide ehitamine, mille pinge on vähemalt 220 kV ja pikkus üle 15 km.

22. Suuremad tuuleenergiarajatised (tuuleelektrijaamad).

---

1. Käesoleva konventsiooni tähenduses ei käsitata tuumaelektrijaamu ja muid tuumareaktoreid enam kõnealuste rajatistena, kui kogu tuumkütus ja muud radioaktiivselt saastunud ained on rajatise asukohast alaliselt kõrvaldatud.

2. Käesolevas konventsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid:

„kiirtee” – spetsiaalselt mootorsõidukite liikluseks kavandatud ja ehitatud tee, millel puudub otsene juurdesõidutee sellega piirnevatele kinnistutele, ning:

a) kus on, välja arvatud üksikud kohad või ajutiselt, mõlema sõidusuuna jaoks eraldi sõidutee, mis on teineteisest eraldatud kas eraldusriba abil, mis ei ole ette nähtud liikluseks, või erandjuhul muude vahendite abil,

b) mis samal tasandil ei ristu ühegi tee, raudtee, trammitee ega jalgteega ning

c) millel on eriline kiirteetähistus;

„kiirmagistraal” – mootorsõidukite liikluseks reserveeritud tee, millele pääseb ainult eritasandiliste või reguleeritud ristmike kaudu ning mille sõiduradadel on eelkõige keelatud peatumine ja parkimine.

3. Käesolevas konventsioonis tähendab „lennujaam” sellist lennujaama, mis vastab 1944. aasta Chicago konventsiooni (millega asutati Rahvusvaheline Tsiviillennunduse organisatsioon) 14. lisas esitatud määratlusele.